

Centralna Komisja Egzaminacyjna

Arkusz zawiera informacje prawnie chronione do momentu rozpoczęcia egzaminu.

Układ graficzny © CKE 2010

WPISUJE ZDAJĄCY

KOD

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

*Miejsce
na naklejkę
z kodem*

**EGZAMIN MATURALNY
Z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE**

dla osób niesłyszących

POZIOM PODSTAWOWY

MAJ 2011

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 20 stron (zadania 1 – 29). Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
3. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
4. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
5. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
6. Na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
7. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

**Czas pracy:
120 minut**

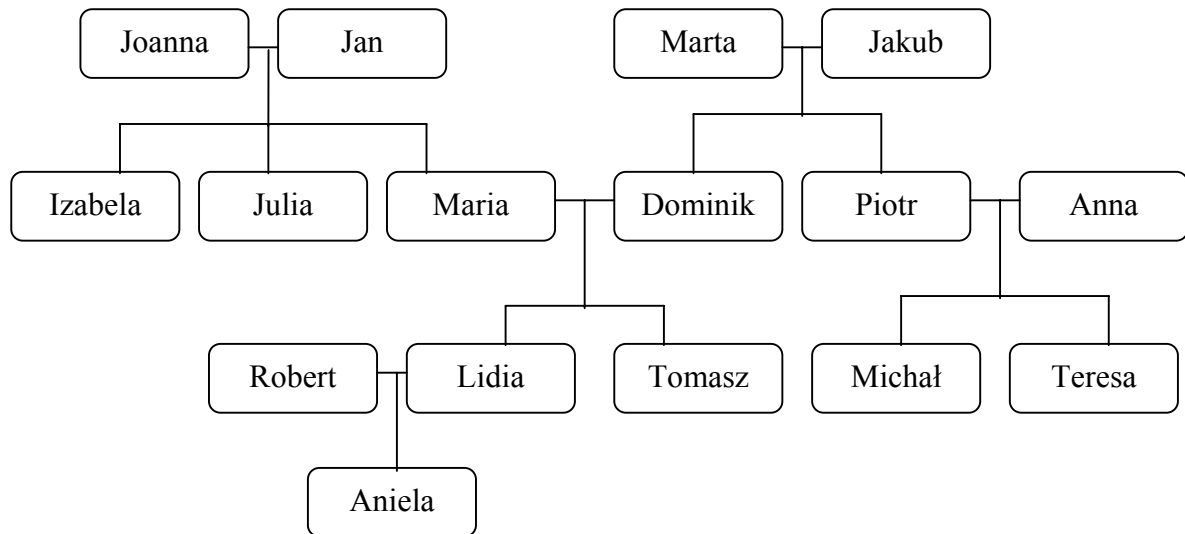
**Liczba punktów
do uzyskania: 100**

MWO-P1_7P-112

Zadanie 1. (3 pkt)

Na podstawie schematu rodzinnego dokończ zdania. Wpisz we właściwe miejsca odpowiednie imiona ze schematu.

A. Zstępnymi (potomkami) Piotra są

.....

B. Kuzynką (siostrą wujeczną) Lidii jest

.....

C. Wszystkie osoby ze schematu uczyniło rodziną małżeństwo

.....

Zadanie 2. (4 pkt)

Zdjęcia przedstawiają osoby znane z działalności w organizacjach pozarządowych niosących pomoc potrzebującym. Uzupełnij tabelę z informacjami na ich temat.

A.

Imię i nazwisko

.....

Nazwa organizacji pozarządowej

.....

B.
Imię i nazwisko

Nazwa organizacji pozarządowej

Źródło: www.gazeta.pl

Zadanie 3. (3 pkt)

Na mapie Polski zaznaczono obszary zwartego zamieszkiwania mniejszości narodowych lub etnicznych. Do podanych poniżej nazw mniejszości dopasuj odpowiednie numery. Wpisz je we właściwym miejscu. Dwóch numerów nie można dopasować.

- A. Białorusini .....
- B. Litwini .....
- C. Niemcy .....

Zadanie 4. (1 pkt)

Na rysunku przedstawiono jedno ze zjawisk społeczno-politycznych. Podkreśl jedną prawidłową nazwę tego zjawiska.

Źródło: www.mleczko.pl

- A. alkoholizm
- B. klientelizm
- C. ochrona praw człowieka
- D. ubóstwo

Zadanie 5. (4 pkt)

Spośród podanych zdań wybierz dwa zdania, które zawierają same fakty oraz dwa zdania, które zawierają opinie. Wpisz odpowiednie litery w wyznaczone miejsca.

- A. Mieliśmy już za sobą całą dekadę wolności i rozwijającego się rynku, ale praktycznego pożytku było z tego niewiele.
- B. Dostatek – największa obietnica rynku – był jeszcze przed nami.
- C. Zarabialiśmy wtedy średnio mniej niż dwie trzecie tego, co zarabiamy dziś.
- D. W 2000 r. zarabialiśmy konkretnie 655 zł (w cenach z 2005 r.) miesięcznie na członka rodziny, wobec 1047 zł w 2009 r.
- E. Niby byliśmy jeszcze przyzwyczajeni do biedy lat 80., ale boleśnie czuliśmy ciężar niedostatku.
- F. Prawie połowie z nas nie starczało na bieżące potrzeby (dziś twierdzi tak 28 proc.).

Na podstawie: J. Czapiński, J. Żakowski, *Szczęśliwa dekada*, „Polityka”, nr 29/2009.

Zdania zawierające fakty:

Zdania zawierające opinie:

Zadanie 6. (4 pkt)

W opisach podano, w jaki sposób wymienione w nich osoby otrzymały obywatelstwo. Do każdego opisu dopasuj zasadę uzyskiwania obywatelstwa. Uzupełnij tabelę. Wpisz obok każdego z opisów odpowiednią cyfrę.

	Opis	Zasada otrzymania obywatelstwa
A.	Barbara Kowalska urodziła się w Gdańsku. Mieszka w Paryżu. Ma obywatelstwo <u>francuskie</u> . Jej rodzice mają obywatelstwo polskie, a mąż obywatelstwo francuskie.	
B.	Jan Kowalski urodził się w Poznaniu. Mieszka w Londynie. On i jego rodzice mają obywatelstwo <u>polskie</u> .	
C.	Wojciech Kowalski urodził się w Warszawie. Od 15 lat mieszka w Berlinie. Ma obywatelstwo <u>niemieckie</u> . Jego rodzice mają obywatelstwo polskie.	
D.	Zofia Kowalska ma 2 lata. Urodziła się w Nowym Jorku. Ma obywatelstwo <u>amerykańskie</u> . Mieszka w Łodzi z rodzicami, którzy mają obywatelstwo polskie.	

1. przez urodzenie (zasada prawa ziemi)
2. przez urodzenie (zasada prawa krwi)
3. przez naturalizację
4. przez małżeństwo

Zadanie 7. (4 pkt)

Do opisu ideologii politycznej dopasuj jej nazwę. Uzupełnij tabelę. Wpisz obok każdego opisu odpowiednią cyfrę. Jednej nazwy ideologii nie można dopasować.

	Zdanie	Ideologia
A.	Najważniejsza dla człowieka jest wolność i własność prywatna.	
B.	Najważniejsze są tradycja, normy, religia i rządy elit.	
C.	Najważniejszy jest naród i jego dobro.	
D.	Trzeba zlikwidować własność prywatną, wprowadzić dyktaturę proletariatu.	

1. komunizm
2. konserwatyzm
3. liberalizm
4. nacjonalizm
5. socjaldemokracja

Zadanie 8. (2 pkt)

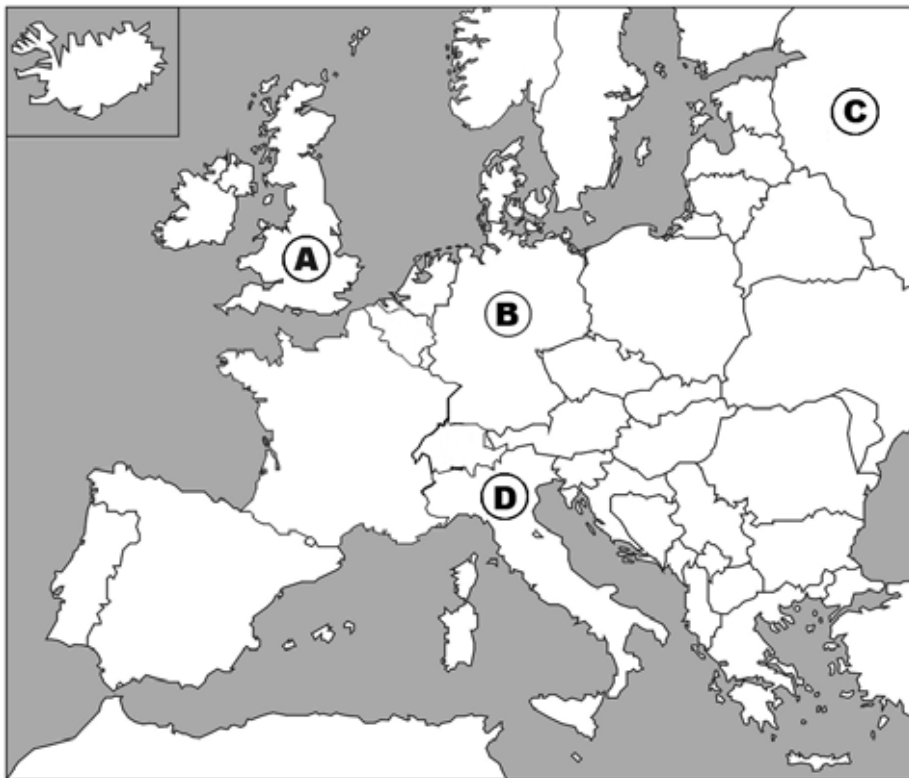
Uzupełnij zdania. We właściwe miejsca wpisz określenia rodzajów demokracji.

A. Jeśli decydują przedstawiciele społeczeństwa wybrani w wolnych wyborach, to mówimy o demokracji .....

B. Referendum, inicjatywa ludowa i weto ludowe to formy demokracji .....

Zadanie 9. (4 pkt)

Określ, czy zaznaczone na mapie Europy państwo jest monarchią, czy republiką. Uzupełnij tabelę. Wpisz obok każdej litery (A–D) odpowiednią nazwę państwa oraz jego formę rządu (monarchia lub republika).

Litera	Nazwa państwa	Forma rządu
A.		
B.		
C.		
D.		

Zadanie 10. (3 pkt)

Podaj po jednym przykładzie centralnego organu władzy w Polsce, który sprawuje władzę: ustawodawczą, wykonawczą i sądowniczą. Odpowiedzi wpisz do tabeli. Przy każdym z organów określ, czy jest on wybierany przez obywateli, wpisując odpowiednio TAK lub NIE.

	Rodzaj władzy	Nazwa organu	Wybierany przez obywateli TAK/ NIE
A.	ustawodawcza		
B.	wykonawcza		
C.	sądownicza		

Zadanie 11. (4 pkt)

Na podstawie fragmentu Konstytucji marcowej oraz własnej wiedzy wykonaj polecenia.

Artykuł 39.

Prezydenta Rzeczypospolitej wybierają na lat siedem bezwzględną większością głosów Sejm i Senat połączone w Zgromadzenie Narodowe.

A. Uzupełnij tabelę. Podaj dwie różnice dotyczące wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej we wskazanych w tabeli konstytucjach.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 17 marca 1921 roku	Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 roku
1.	1. ....
2.	2. ....

B. Napisz, czy Twoim zdaniem lepszy jest sposób wyboru prezydenta zapisany w Konstytucji marcowej, czy w obecnej Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Podaj jeden argument.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 12. (5 pkt)

Uzupełnij zdania dotyczące referendum w Polsce. W wolne miejsca wpisz: A, B – organ państwa; C – odpowiedni odsetek (procent); D – odpowiedni wiek (liczbę lat); E – odpowiedni rodzaj praw.

Referendum ogólnokrajowe ma prawo zarządzić A) ..... lub Prezydent Rzeczypospolitej za zgodą B) ..... . Jeżeli w referendum wzięło udział więcej niż C) ..... uprawnionych do głosowania, wynik referendum jest wiążący*. Obywatel polski ma prawo udziału w referendum, jeżeli najpóźniej w dniu głosowania kończy D) ..... lat. Prawa udziału w referendum nie mają osoby, które prawomocnym orzeczeniem sądowym są ubezwłasnowolnione lub pozbawione praw E) .....

*wiązący – obowiązujący

Zadanie 13. (3 pkt)

Na podstawie tabeli wykonaj polecenia dotyczące uchwalania ustaw w Polsce.

A. Dopisz w tabeli w wykropkowanych miejscach, ilu posłów wstrzymało się od głosu, jeżeli w Sejmie RP obecni byli wszyscy posłowie i wszystkie głosy były ważne.

Głosowanie 1		Głosowanie 2	
za	201	za	240
przeciw	200	przeciw	100
wstrzymało się	.....	wstrzymało się	.....

B. Wskaż, które głosowania (1 lub 2, lub 1 i 2) zakończyły się przyjęciem nowej ustawy. Dopisz odpowiednią cyfrę lub cyfry.

- jeżeli obowiązywała zasada większości względnej (zwykłej) .....
- jeżeli obowiązywała zasada większości bezwzględnej .....

Zadanie 14. (1 pkt)

Podkreśl jedno prawidłowe dokończenie zdania.

Ministrowie w Rzeczypospolitej Polskiej ponoszą odpowiedzialność polityczną przed

- A. Sejmem.
- B. Senatem.
- C. Trybunałem Konstytucyjnym.
- D. Trybunałem Stanu.

Zadanie 15. (2 pkt)

Spośród podanych przedstawicieli władzy w Polsce wybierz tych, którzy reprezentują organy samorządu terytorialnego. Podkreśl dwie prawidłowe odpowiedzi.

- A. burmistrz
- B. minister
- C. starosta
- D. wojewoda

Zadanie 16. (3 pkt)

Zdecyduj, które zdania dotyczące sądów w Polsce są prawdziwe, a które – fałszywe. Wpisz w wyznaczone miejsca tabeli *prawda* (zdanie prawdziwe) lub *falsz* (zdanie fałszywe).

	Zdanie	Prawda / Falsz
A.	Postępowanie sądowe w Rzeczypospolitej Polskiej jest co najmniej dwuinstancyjne.	
B.	Naczelny Sąd Administracyjny rozstrzyga* w Rzeczypospolitej Polskiej spory kompetencyjne pomiędzy naczelnymi organami państwa.	
C.	Sędziowie są powoływani przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Trybunału Konstytucyjnego.	

*rozstrzygać – rozwiązywać

Zadanie 17. (3 pkt)

Do podanych fragmentów aktów prawnych dopasuj nazwy odpowiednich dziedzin prawa. Odpowiedzi wybierz spośród podanych propozycji. Wpisz odpowiedzi we właściwe miejsca. Jednej nazwy dziedziny prawa nie można dopasować.

Dziedziny prawa: administracyjne, cywilne, karne, konstytucyjne.

A. Kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej, przyjmuje korzyść majątkową* lub osobistą, albo jej obietnicę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do 8 lat.

Prawo .....

B. Organy administracji publicznej obowiązane są prowadzić postępowanie w taki sposób, aby pogłębiać** zaufanie obywateli do organów państwa oraz świadomość i kulturę prawną obywateli.

Prawo .....

C. Przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia.

Prawo .....

* korzyść majątkowa – np. łapówka

** pogłębiać – zwiększać

Zadanie 18. (1 pkt)

Spośród podanych nazw aktów prawnych w Rzeczypospolitej Polskiej wybierz ten, który jest najniższy w hierarchii*. Podkreśl jedną prawidłową odpowiedź.

- A. konstytucja
- B. ratyfikowana umowa międzynarodowa
- C. rozporządzenie
- D. ustawa

*najniższy w hierarchii – najmniej ważny

Zadanie 19. (3 pkt)

Do podanych praw i wolności człowieka dopasuj nazwę odpowiedniej kategorii praw człowieka. Odpowiedzi wybierz spośród podanych propozycji. Wpisz odpowiedzi we właściwe miejsca. Jednej nazwy kategorii nie można dopasować.

Kategorie praw człowieka: prawa osobiste, prawa polityczne, prawa socjalne i kulturalne, prawa solidarnościowe.

- A. prawo do pokoju; prawa do życia w czystym środowisku

.....

- B. prawo do pracy; prawo do nauki

.....

- C. wolność zrzeszania się; prawo do uczestnictwa w wyborach

.....

Zadanie 20. (5 pkt)

Wypełnij zgłoszenie identyfikacyjne w imieniu osoby występującej w opisie. Wykorzystaj tylko podane informacje.

Dorota Maria Kowalska, z domu Malinowska, urodziła się w Krakowie 12 kwietnia 1987 roku. Jej matką jest Teresa, z domu Nowak, a ojcem Tomasz. Jest zarejestrowana w Powszechnym Elektronicznym Systemie Ewidencji Ludności (PESEL) pod numerem 99988. Dorota razem z mężem od 1 października 2009 roku mieszka w podwarszawskiej Kobyłce przy ulicy Fikcyjnej 56 numer mieszkania 10. W listopadzie 2010 roku odebrała w Urzędzie Miejskim w Kobyłce swój nowy dowód osobisty serii XYZ o numerze 111111. Dowiedziała się tam, że urzędem skarbowym właściwym dla powiatu wołomińskiego, na którego terytorium znajduje się miasto Kobyłka, jest Urząd Skarbowy w Wołominie.

POLTAX POLA JASNE WYPEŁNIA SKŁADAJĄCY, POLA CIEMNE WYPEŁNIA URZĄD SKARBOWY. WYPEŁNIAC NA MASZYNIE, KOMPUTEROWO LUB RĘCZNIE DUŻYMI, DRUKOWANYMI LITERAMI. CZARNYM LUB NIEBIESKIM KOLEM.					
1. Numer Identyfikacji Podatkowej (NIP)		2. Numer dokumentu		3. Status	
NIP-3 ZGŁOSZENIE IDENTYFIKACYJNE / ZGŁOSZENIE AKTUALIZACYJNE ¹⁾ OSOBY FIZYCZNEJ NIEPROWADZĄCEJ SAMODZIELNIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ					
Podstawa prawna: Ustawa z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz.U. z 2004 r. Nr 269, poz.2681, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą”.					
Składający: Formularz przeznaczony dla osób fizycznych: a) nieprowadzących w ogóle działalności gospodarczej, b) wspólników spółek cywilnych, jawnych, partnerskich, komandytowych i komandytowo-akcyjnych, jeżeli poza uczestnictwem w tych spółkach nie prowadzą innej działalności gospodarczej, c) płatników podatku dochodowego od osób fizycznych oraz płatników składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, jeżeli nie są podatnikami.					
Termin składania: Zgodnie z art.6, 7, 8 i 9 ustawy.					
Miejsce składania: Zgłoszenie składa się do naczelnika urzędu skarbowego właściwego w rozumieniu art.4 ustawy.					
A. CEL I MIEJSCE ZŁOŻENIA ZGŁOSZENIA W poz.4 należy zaznaczyć właściwy kwadrat. ■ Kwadrat nr 1: gdy formularz składany jest jako zgłoszenie identyfikacyjne, w celu nadania NIP. ■ Kwadrat nr 2: gdy formularz składany jest jako zgłoszenie aktualizacyjne w przypadku zmiany danych objętych zgłoszeniem tzn. zmiany danych składającego (w tym po zakończeniu prowadzonej samodzielnie działalności gospodarczej) lub zmiany naczelnika urzędu skarbowego właściwego w sprawach ewidencji.					
4. Przeznaczenie formularza (zaznaczyć właściwy kwadrat): ☐ 1. zgłoszenie identyfikacyjne ☐ 2. zgłoszenie aktualizacyjne				5. Naczelnik urzędu skarbowego, do którego adresowane jest zgłoszenie	
6. Nastąpiła zmiana właściwości naczelnika urzędu skarbowego - wypełniać tylko w przypadku zgłoszenia aktualizacyjnego (zaznaczyć właściwy kwadrat): ☐ 1. nie ☐ 2. tak					
7. Poprzednio właściwy naczelnik urzędu skarbowego (należy wypełnić tylko w przypadku zaznaczenia w poz.6 kwadratu nr 2)					
B. DANE SKŁADAJĄCEGO					
B.1. DANE IDENTYFIKACYJNE					
8. Numer ewidencyjny PESEL			9. Nazwisko		
10. Pierwsze imię			11. Drugie imię		
12. Imię ojca			13. Imię matki		
14. Data urodzenia (dzień - miesiąc - rok)			15. Miejsce (miejscowość) urodzenia		
16. Płeć (zaznaczyć właściwy kwadrat): ☐ 1. kobieta ☐ 2. mężczyzna			17. Nazwisko rodowe (według świadectwa urodzenia)		
18. Rodzaj dokumentu stwierdzającego tożsamość ²⁾				19. Seria i numer dokumentu stwierdzającego tożsamość ²⁾	
20. Obywatelstwo (należy podać wszystkie obywatelstwa posiadane w dniu składania zgłoszenia)					
B.2. INFORMACJA O ZMIANACH DANYCH WYKAZANYCH W CZĘŚCI B.1. Należy wypełnić tylko w przypadku zgłoszenia aktualizacyjnego i tylko wówczas, gdy nastąpiła zmiana danych w części B.1.					
21. Numery zmienionych pozycji (należy zaznaczyć kwadraty z numerami pozycji, w których nastąpiła zmiana danych): <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> 8 9 10 11 12 13 14 15 17 18 19 20 </div>					
B.3. INFORMACJA O NUMERACH IDENTYFIKACYJNYCH UZYSKANYCH W INNYCH KRAJACH Należy wypełnić tylko wówczas, gdy składający uzyskał numery służące identyfikacji dla celów podatkowych w innych krajach.					
22. Kraj		23. Numer		24. Kraj	
25. Numer		26. Data zamieszkania (dzień - miesiąc - rok)		27. Kraj	
28. Województwo			29. Powiat		
30. Gmina		31. Ulica		32. Nr domu	
33. Nr lokalu		34. Miejscowość		35. Kod pocztowy	
36. Poczta		37. Kraj		38. Numer identyfikacyjny	
¹⁾ Niniejszy formularz może być składany w charakterze zgłoszenia identyfikacyjnego lub zgłoszenia aktualizacyjnego. W zgłoszeniu aktualizacyjnym należy podać NIP składającego (poz.1). ²⁾ W przypadku obywateli polskich należy podać dane z dowodu osobistego, a jedynie w przypadku nieposiadania dowodu osobistego, z innego dokumentu stwierdzającego tożsamość.					
NIP-3 ₍₄₎				1/2	

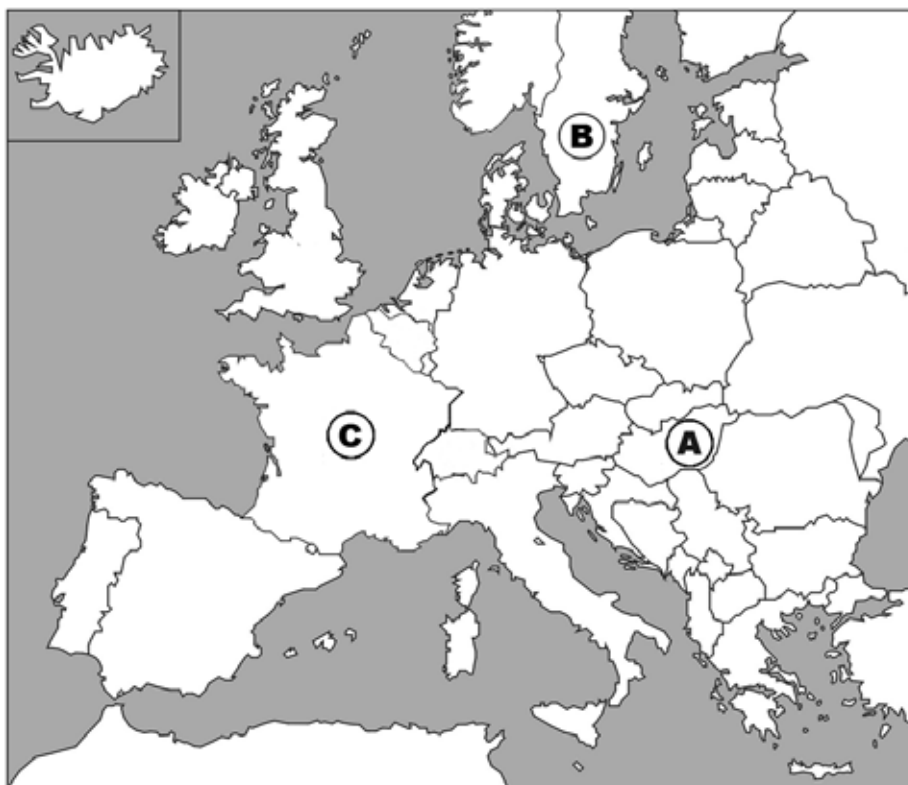
Zadanie 21. (2 pkt)

Spośród podanych organizacji międzynarodowych wybierz tę, która powstała najwcześniej i oznacz ją literą A oraz tę, która powstała najpóźniej i oznacz ją literą B.

	Nazwa organizacji	Chronologia
1.	Grupa Wyszehradzka	
2.	Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża	
3.	Organizacja Narodów Zjednoczonych	
4.	Organizacja Paktu Północnoatlantyckiego	

Zadanie 22. (3 pkt)

Na mapie literami zostały oznaczone wybrane państwa członkowskie trzech organizacji regionalnych, do których należy także Polska. Na podstawie mapy przyporządkuj organizacjom w tabeli odpowiednie państwa (A, B i C). Wpisz nazwy tych państw do tabeli.

	Nazwa organizacji	Państwo członkowskie
1.	Inicjatywa Środkowoeuropejska	
2.	Trójkąt Weimarski	
3.	Rada Państw Morza Bałtyckiego	

Zadanie 23. (4 pkt)

Do opisu uprawnień organów Unii Europejskiej dopasuj odpowiedni organ. Uzupełnij tabelę. Obok każdego opisu wpisz odpowiednią cyfrę. Jednej nazwy organu nie można dopasować.

	Uprawnienie organu Unii Europejskiej	Organ Unii Europejskiej
A.	Administrowanie budżetem* UE.	
B.	Kontrola sposobów zarządzania finansami UE.	
C.	Określanie głównych kierunków polityki UE.	
D.	Uzgadnianie wspólnej polityki państw UE	

1. Rada Unii Europejskiej
2. Rada Europejska
3. Trybunał Obrachunkowy
4. Komitet Regionów
5. Komisja Europejska

*budżet – pieniądze, środki finansowe

Zadanie 24. (3 pkt)

Wpisz informacje o osobie przedstawionej na zdjęciu.

A. Imię i nazwisko

.....

B. Państwo, w którym sprawuje władzę

.....

C. Zajmowane stanowisko państwowe w 2010 roku

.....

Zadanie 25. (3 pkt)

Podaj po jednej nazwie państwa europejskiego, azjatyckiego i amerykańskiego, które posiada broń nuklearną.

A. Państwo w Europie: .....

B. Państwo w Azji: .....

C. Państwo w Ameryce: .....

Zadanie 26. (3 pkt)

Przeczytaj fragmenty Deklaracji o Eliminacji Przemocy wobec Kobiet i wykonaj polecenia.

Artykuł 1

Dla celów tej Deklaracji termin „przemoc wobec kobiet” zostaje zdefiniowany jako wszelki akt przemocy związany z faktem przynależności danej osoby do określonej płci, którego rezultatem jest, lub może być, fizyczna, seksualna lub psychiczna krzywda lub cierpienie kobiet.

Artykuł 2

Przemoc wobec kobiet będzie rozumiana na podstawie poniższych definicji jako [...] fizyczna, seksualna i psychiczna przemoc występująca w rodzinie; maltretowanie, wykorzystywanie seksualne dzieci w domu rodzinnym, przemoc związana z obowiązkiem wniesienia posagu, gwałt małżeński, okaleczanie genitalne kobiet, [...] fizyczna, seksualna i psychiczna przemoc o charakterze społecznym, do której zalicza się gwałt, molestowanie seksualne, [...], handel kobietami i zmuszanie do prostytucji. [...]

Artykuł 4

Każde państwo powinno potępiać* przemoc wobec kobiet [...]. kobiety, wobec których dokonano aktów przemocy, powinny mieć możliwość odwoływania się do mechanizmów systemu sprawiedliwości [...]; każde państwo powinno informować kobiety o przysługujących im prawach [...]; rozważyć możliwość przeprowadzenia ogólnokrajowych akcji promujących ochronę kobiet przed wszelkimi formami przemocy [...]; wprowadzić w szerokim zakresie środki zapobiegawcze** i wszelkie rozwiązania natury prawnej, politycznej oraz administracyjnej, które przyczynią się do obrony kobiet przed jakąkolwiek formą przemocy [...] przeznaczyć z budżetu państwa środki na działania mające na celu wyeliminowanie*** zjawiska przemocy wobec kobiet; [...] podjąć wszelkie odpowiednie działania, szczególnie na polu edukacji, które przyczynią się do zmiany społecznych i kulturowych wzorców przypisywanych mężczyznom i kobietom, [...]; ułatwiać i wspomagać prace organizacji kobiecych i pozarządowych. [...]

Źródło: za www.przeciwprzemocy.pl

* potępiać – powiedzieć, że coś jest złe

** zapobiegać – zrobić wszystko, aby czegoś nie było; środki zapobiegawcze – czynności, zachowanie wobec człowieka, które mają nie dopuścić do przestępstwa (czynu zabronionego)

*** wyeliminować – zlikwidować, zniszczyć

A. Napisz, co oznacza termin „przemoc wobec kobiet”.

.....
.....

B. Wypisz dwa przykłady przemocy wobec kobiet.

- .....
- .....

C. Wypisz dwie możliwości działań państwa w celu ograniczenia przemocy wobec kobiet.

- .....
- .....
- .....
- .....

Zadanie 27. (2 pkt)

Na podstawie zamieszczonej tabeli wykonaj polecenia.

Korzystanie z pomocy w związku z przemocą w rodzinie				
	Przemoc psychiczna	Przemoc ekonomiczna	Przemoc fizyczna	Przemoc seksualna
tak, z pomocy policji, dzielnicowego	12%	7%	14%	10%
tak, z pomocy pracownika socjalnego, z pomocy społecznej ośrodka pomocy rodzinie	2%	3%	3%	3%
tak, z pomocy kuratora, sądu, prokuratury	4%	4%	5%	4%
tak, z pomocy terapeutycznej, psychologicznej w odpowiednich instytucjach, organizacjach	5%	2%	4%	4%
tak, z pomocy prawnej, konsultacji prawnych	2%	3%	2%	1%
tak, z pomocy w ramach grup wsparcia, grup samopomocowych dla ofiar i sprawców przemocy	1%	1%	1%	0%
tak, z telefonu zaufania	0%	0%	1%	1%
tak, z pomocy polegającej na uruchomieniu procedury zobowiązującej do leczenia odwykowego	2%	1%	1%	1%
tak, z pomocy polegającej na uruchomieniu procedury, założeniu „Niebieskiej Karty”	1%	0%	1%	0%
tak, z pomocy Kościoła, księdza, proboszcza	1%	1%	0%	0%
tak, z pomocy lekarskiej, medycznej	0%	0%	2%	1%
tak, z innych form pomocy	1%	1%	0%	1%
nie	81%	84%	79%	83%
nie wiem, nie pamiętam	0%	2%	1%	0%

Źródło: *Polacy wobec zjawiska przemocy w rodzinie oraz opinie ofiar, sprawców i świadków o występowaniu i okolicznościach występowania przemocy w rodzinie*, Wyniki badań TNS OBOP dla Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa 2007.

A. Napisz, kto najczęściej pomagał ofiarom przemocy w rodzinie.

.....

B. Napisz, dlaczego suma w każdej kolumnie tabeli jest większa niż 100%.

.....

.....

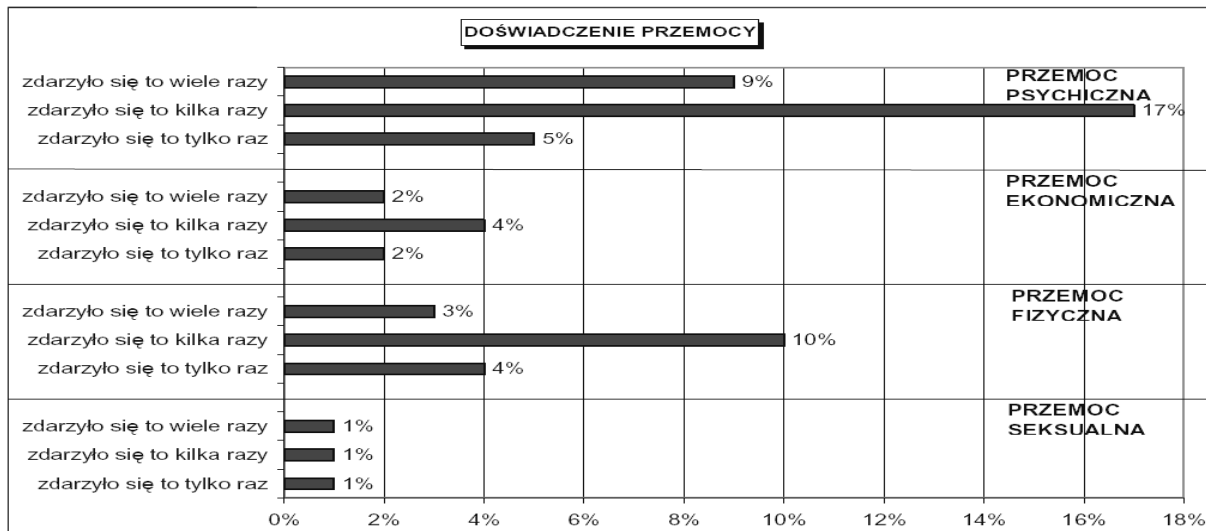
.....

.....

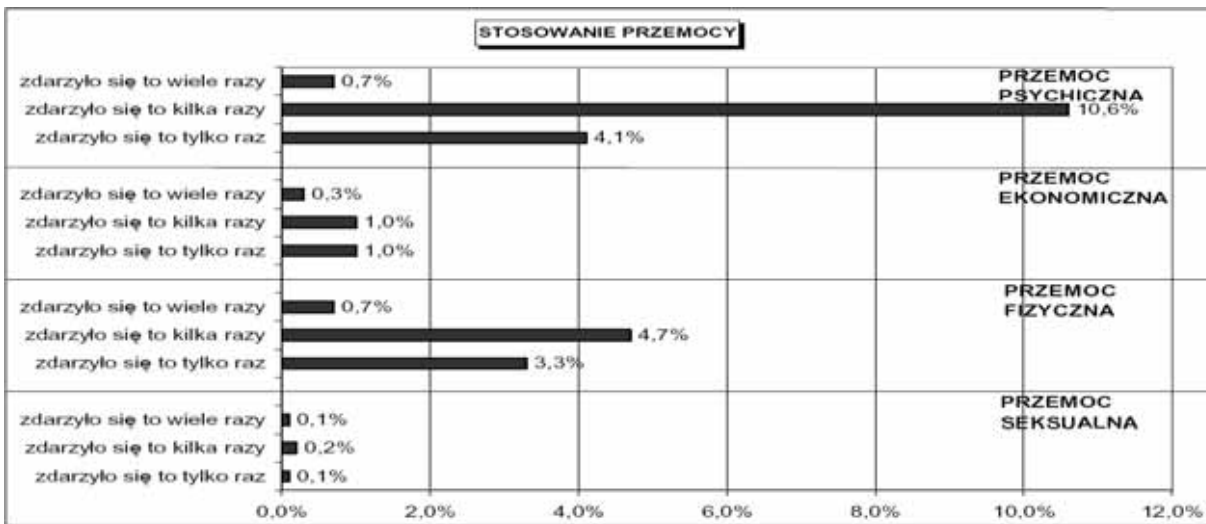
Zadanie 28. (3 pkt)

Na podstawie zamieszczonych wykresów wykonaj polecenia.

Wykres 1.

Wykres 2.

Źródło: Polacy wobec zjawiska przemocy w rodzinie oraz opinie ofiar, sprawców i świadków o występowaniu i okolicznościach występowania przemocy w rodzinie, Wyniki badań TNS OBOP dla Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa 2007.

*doświadczenie przemocy – np. osoba jest bita

** stosowanie przemocy – np. osoba bije innych

A. Wypisz rodzaje przemocy.

.....

B. Wyciągnij dwa wnioski z danych z wykresów. Napisz, w czym dane z wykresu 1. i dane z wykresu 2. pasują do siebie, a czym się od siebie różnią.

Podobieństwo: .....

.....

Różnica: .....

.....

Zadanie 29. (15 pkt)

Przygotuj projekt akcji społecznej przeciwko przemocy w rodzinie. Wybierz plakat, który **najbardziej pasuje** do takiej akcji. Uzasadnij wybór. Napisz tytuł, jaki dasz akcji, a także, gdzie umieścisz (powieszysz, pokażesz ludziom) oraz do kogo wyślesz plakat ją promujący. Wykorzystaj informacje z zadań 26-28 i napisz własny tekst przeciwko przemocy.

Plakat 1

Zaczyna się od krzyku...
**Nie można dopuścić,
aby ucichł on na zawsze**

Źródło: www.lesko.net.pl

Plakat 2

Przemoc w rodzinie jest przestępstwem ściganym przez prawo i podlega karze!
Nikt nie zasługuje na bicie, krzywdzenie, maltretowanie - nie nie usprawiedliwia zachowań sprawcy!

ZAREAGUJ! NIE PRZYKŁADAJ DO TEGO RĘKI!

Źródło: www.ketrzyn.com.pl

Plakat 3

Zobacz - Usłysz - Powiedz
Rodzice, którzy biją swoje dzieci starają się to ukryć
Jeśli wiesz, że dziecko jest bite,
zadzwoń 022 826 80 72
lub napisz bitedziecko@fdn.pl

Źródło: www.wiadomosci24.pl

Kryterium	Informacje do przekazania
A. Wybór plakatu	.....
B. Uzasadnienie wyboru plakatu	....

BRUDNOPIS